

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/87/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122010110
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3122010110.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Janíka a sudcov JUDr. Michala Eliaša a JUDr. Michala Antalu v trestnej veci odsúdeného Z. Y., nar. XX.XX.XXXX v A., prejednal na neverejnom zasadnutí dňa 10.08.2022 sťažnosť odsúdeného podanú proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 14. marca 2022, sp. zn. 37Pp/24/2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného Erika Oravca z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Odsúdený Z. vykonáva súhrnný a spoločný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 3 mesiace so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Brezno sp. zn. 4T/55/2020 zo dňa 28.09.2020, pre pokračovací prečin rozširovania detskej pornografie podľa § 369 ods. 1 Tr. zák., pokračovací prečin prechovávanie detskej pornografie a účasti na detskom pornografickom predstavení podľa § 370 ods. 1 Tr. zák., zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., pokračovací prečin ohrozovania mravnosti podľa § 372 ods. 1 písm. b) Tr. zák. a prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Tr. zák., na výkon ktorého nastúpil dňa 28.09.2020 a ktorý má po započítaní doby väzby a vykonaného trestu v zrušenej veci (28.01.2018-04.10.2018, 04.10.2018-02.03.2020, 02.03.2020-28.09.2020) predpokladane vykonať dňa 28.04.2023.

Vyššie uvedeným rozsudkom súd zároveň uložil odsúdenému trest prepadnutia veci a zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Brezno sp. zn. 4T/90/2019 zo dňa 02.03.2020, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie odsúdenému plyní odo dňa 28.07.2021.

Dňa 27.01.2022 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného Z. Y. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Okresný súd Trenčín na verejnom zasadnutí konanom dňa 14. marca 2022 po vypočutí odsúdeného a vykonaní ďalších dôkazov rozhodol uznesením toho istého dňa pod sp. zn. 37Pp/24/2022 tak, že podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 415 ods. 1 Tr. por. zamietol návrh odsúdeného Z. Y., nar. XX.XX.XXXX o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť odsúdený, pričom v jej písomnom odôvodnení uviedol, že sa nestotožňuje s hodnotením jeho osoby spracovaným Ústavom na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len „ústav“). Uviedol, že pri všetkých odsúdeniach (sp. zn.

4T/54/2018, sp. zn. 4T/90/2019, sp. zn. 4T/55/2020) priznal vinu, podal vyhlásenie, oľutoval konanie a navyiac v konaní sp. zn. 4T/54/2018 sa aj ospravedlnil matke poškodeného. Pohovor so psychológom ohľadom jeho postoju k spáchaným trestným činom bol robený len pri nástupe do ústavu v roku 2018, ďalší pohovor so psychológom v máji 2021 a následne, keď sa vrátil z ústavného sexuologického liečenia Košice - Šaca, ktoré trvalo v období od 25.05.2021 do 25.01.2022, už s ním ani zo strany psychológa, ani zo strany pedagóga nebol robený žiadny pohovor ohľadom jeho liečby a náhľadu na spáchané trestné činy. Odsúdený uviedol, že na sexuologickom liečení mu zo strany psychológa - sexuológa bolo aj počas liečenia aj na konci liečby povedané, že má plne kritický postoj k svojej spáchanej trestnej činnosti, správny náhľad a správne vidí svoj problém v oblasti sexuality. Počas liečby vyhotovoval referáty na danú tému, ktoré boli vyhodnotené ako správne spracované, teda pochopené. Tiež uviedol, že na to, aby mu mohla byť zmenená ústavná liečba na ambulantnú musí mať splnený hlavný bod, a to kritický postoj k trestnej činnosti, čo odsúdený splnené mal. Čiastočne splnený mal len bod v oblasti verejného priznania svojej sexuality, z tohto dôvodu bol výsledok ústavnej liečby hodnotený ako čiastočne splnený. Odsúdený tiež uviedol, že z vlastného rozhodnutia absolvoval dlhšiu a kvalitnejšiu liečbu (8 mesiacov) s cieľom uvedomiť si svoje konanie. Tiež nesúhlasí s vyjadrením ústavu, že je nepoučiteľný. Poukázal i na skutočnosť, že hneď od začiatku sa snažil pracovne zaradiť a bol pracovne činný, okrem iného aj bez nároku na odmenu 4x do týždňa po 4 hodiny v kuchyni pre odsúdených. Po vypuknutí COVID-19 a uzatvorení kuchyne, roznášal stravu tiež bez nároku na odmenu. Poukázal na to, že bol odmenený 3x pochvalou. Uviedol, že doba výkonu trestu bola pre neho dostatočná na uvedomenie si ako sa má po návrate správne zaradiť do spoločnosti a ako sa má vyhnúť spáchaniu trestných činov a pokračovať hneď v ambulantnej liečbe. Má prísľub práce od svojho posledného zamestnávateľa, že po podmienenom prepustení môže nastúpiť na pracovnú pozíciu brúsič a školiteľ nových zamestnancov v D. W.. Tiež má trvalé vlastné bydlisko. Záverom uviedol, že v prípade podmieneného prepustenia dodrží podmienky a obmedzenia, ktoré mu budú uložené.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd na podklade sťažnosti odsúdeného, ktorá mu spolu so spisom bola predložená 30.06.2022, preskúmal dňa 10.08.2022 na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods.1 písm. b) Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život - ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. podmieňuje podmiennečné prepustenie splnením troch podmienok - vykonaním príslušnej časti uloženého trestu, preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu a očakávaním, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život. Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. súd pri rozhodovaní prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Samotný výkon príslušnej časti postupne uložených trestov odňatia slobody ani s prípadným pozitívnym hodnotením správania odsúdeného a plnenia jeho povinností vo výkone trestu, nepostačuje ešte pre záver o splnení zákonných podmienok pre jeho podmiennečné prepustenie. Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmiennečné prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. vyjadruje totiž predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatelovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatelovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu.

Okresný súd v posudzovanom prípade sa týmito hľadiskami dôsledne riadil, prihliadol na všetky okolnosti, ktoré majú význam pre rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre podmienené prepustenie odsúdeného, t. j. pre záver, či odsúdený plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu preukázal nielen polepšenie ale súčasne možno od neho aj dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a dospel preto k správne záveru. Z hodnotenia odsúdeného Z. Y., na ktoré podrobne poukázal v odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd, vyplýva okrem iného, že program zaobchádzania odsúdeného plní menovaný v bodoch zaraďovanie do práce, vzťahy s vonkajším prostredím a vo voľnočasových aktivitách. Bod edukácia plní čiastočne z dôvodu čiastočne kritického postoja k trestnej činnosti, kedy má tendenciu svoje konanie racionalizovať a obhajovať. Prezentuje záujem o primeranú sebareflexiu a prebratie plnej zodpovednosti za svoje správanie, no aj napriek tomu sa javí ako nepoučiteľný, jeho právne a morálne vedomie je na nižšej úrovni, opakovane sa dopúšťa obdobnej trestnej činnosti. Odsúdený bol trikrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Počas výkonu trestu odňatia slobody jeho správanie a plnenie pracovných povinností bolo na požadovanej úrovni, vo vzťahu k spoluodsúdeným sa správal nekonfliktne.

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti vyplývajúce z hodnotenia odsúdeného možno skonštatovať, že odsúdený v podmienkach výkonu trestu a pod dohľadom je schopný plniť stanovené povinnosti a svojím správaním preukázať snahu po náprave a polepšenie a zároveň toto správanie podriaďiť účelu podmieneného prepustenia. Krajský súd však rovnako ako okresný súd dáva do pozornosti, že z hodnotenia odsúdeného napriek jeho relatívne slušnému správaniu počas výkonu trestu vyplýva záver, že spĺňa podmienky na podmienené prepustenie len čiastočne, jeho resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je stredné a neodporúča sa jeho podmienené prepustenie. Krajský súd len pre úplnosť dodáva, že pri rozhodovaní o návrhu o podmienené prepustenie súd primárne vychádza zo záverov hodnotenia ústavu, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy a v danom prípade neboli zistené iné skutočnosti, ktoré by záver hodnotenia ústavu ako aj jeho odporúčanie spochybňovali.

Rovnako je potrebné poukázať na to, že výrazne odlišný a pritom negatívny charakter má práve správanie a konanie odsúdeného na slobode. Z obsahu spisu totižto vyplýva, že bol už 5-krát súdne trestaný, pričom v prípade dvoch odsúdení sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený (OS Banská Bystrica sp. zn. 1T/38/1988 a OS Brezno sp. zn. 2T/18/2003). Krajský súd rovnako ako okresný súd prízvukuje, že závažnosť páchanej trestnej činnosti má u odsúdeného stupňujúcu sa tendenciu. Odsúdený sa opakovane dopúšťal trestných činov proti iným právam a slobodám a tiež spáchal trestný čin proti ľudskej dôstojnosti, ktorého sa dopustil závažnejším spôsobom konania. Ako správne uviedol i súd prvého stupňa v danom prípade ide o rozsiahlu zbiehajúcu sa trestnú činnosť, ktorá obsahuje v sebe viacero veľmi závažných, morálne odsúdeniahodných trestných činov, s vážnymi následkami pre poškodených ako aj pre spoločnosť, pričom nešlo o jeden samostatný skutok, ojedinelé správanie.

Osobu odsúdeného vzhľadom na tieto skutočnosti, možno teda charakterizovať ako osobu so sklonom k páchaniu trestných činov, pričom je zrejme, že z pohľadu predchádzajúcich odsúdení mal dostatok možností preukázať zmenu svojho správania, avšak ich nevyužil, keďže predchádzajúce odsúdenia, i keď boli zahladené, nespĺnili u neho zákonom predpokladaný účel. Jeho správanie práve na slobode je teda výrazne negatívne a povaha týchto odsúdeným spáchaných trestných činov a z nich vyplývajúce okolnosti charakterizujú odsúdeného ako osobu so sklonom k nerešpektovaniu zákonov a tvoria u neho skutočnosti odôvodňujúce záver o existencii príliš vysokého rizika recidívy a z neho vyplývajúce zistenie, že u odsúdeného, aj napriek relatívne pozitívnemu hodnoteniu z výkonu trestu, najmä vzhľadom na trestnú minulosť a čiastočne kritický postoj k vlastnej trestnej činnosti, nemožno dôvodne predpokladať, že by sa napravil už po výkone časti uloženého trestu odňatia slobody, a že by po podmienenom prepustení viedol na slobode riadny život.

Záverom krajský súd uvádza, že účelom trestu je najmä ochrana spoločnosti pred páchatelom trestnej činnosti a trest má odrádzať aj ostatných členov spoločnosti od páchania trestných činov. Je tak v záujme dovŕšenia nápravy odsúdeného a splnenia účelu uloženého trestu odňatia slobody, aby tento ďalej vykonával (vykonal) tak, ako to ostatne navrhol aj riaditeľ ústavu na výkon trestu, keď ho neodporučil podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Súd prvého stupňa teda správne zistil, že odsúdený Z. Y. nespĺňa zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie, keďže vzhľadom na okolnosti správne a podrobne uvedené okresným súdom v napadnutom uznesení nemožno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život tak, ako to predpokladá ustanovenie § 66 ods.1 Tr. zák..

V uvedených smeroch sú zistenia a závery súdu prvého stupňa vecne správne a presvedčivo odôvodnené, preto krajský súd na tieto dôvody, s ktorými sa stotožnil, v podrobnostiach len poukazuje. V tejto súvislosti pripomína, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii kvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa dáva nadriadenému súdu možnosť len v podrobnostiach poukázať na dôvody, na ktorých súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie. Napadnuté uznesenie je vecne správne, náležité a presvedčivo odôvodnené.

Krajský súd preto na základe uvedených dôvodov nepovažoval sťažnosť odsúdeného za dôvodnú, preto ju podľa § 193 ods.1 písm. c) Tr. por. zamietol.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (3:0).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.